

RÉDACTION - REDAKCJA
ADMINISTRATION - ADMINISTRACJA
46, rue de la Charité, LYON
Tél.: Franklin 07-30
Ch. Postal: Lyon 628-06
ABONAMENT - ABONEMENTS
1 miesiąc 3 miesiące
28 fr. 75 fr.

WIARUS POLSKI

QUOTIDIEN POLONAIS

SAMEDI - DIMANCHE
SOBOTA - NIEDZIELA
6-7
FEVRIER 1943
LUTY

Rok 54me Année. Nr. 32

PRIX
CENA 1 fr.

Directeur
Dyrektor | Dr S. NAWROCKI

P. Premier przyjmuje kierowników Milicji Francuskiej

Vichy. — P. Premier Laval, Szef Rządu, przyjął na posłuchaniu oficjalnym kierowników Milicji Francuskiej, przedstawionych mu przez p. Darnand, a mianowicie pp.: J. Autissier i M. Souverain — szefów okręgowych tej organizacji oraz pp. Durandy i M. Kniffing — kierowni-

ków departamentalnych Milicji Francuskiej.
Obecni naradzali się dłużej czas z p. Premierem.

ZAKAZ FILMÓW
Z M. MORGAN
Vichy. — Na mocy decyzji dyrektora Kinematografii Francuskiej — wszelkie filmy, w których występuje Michèle Morgan, zostały zakazane na całym terytorium Francji.

MILION FR. DLA EWAKUOWANYCH MARSYLSKICH

Marsylia. — Celem niesienia pomocy dorazającej ewakuowanym z dzielnicy Starego Portu rodzinom, zarząd miasta Marsylii wyasygnował pierwsze kredyty, odpowiadające na milion fr. Poza tym zorganizowano pomoc w naturze, której niesieniem zajmują się organizacje filantropijne z miejscowym oddziałem Pomocy Krajowej na czele.

System obronny „osi” w Tunisie

Sztokholm. — Korespondent londyński „Svenska Dagbladet” donosi, że Niemcy przekształcili wzgórza okalające Tunis w niedostępne fortece.

Pierwsze linie obronne składają się z licznych gniazd kulmiotów, starannie ukrytych i połączonych między sobą podziemnymi korytarzami. W drugiej linii znajdują się gęsta sieć miotaczy i granatów oraz morderczy, które będą w stanie działać nocną porą dzięki specjalnym sygnałom świetlnym. Nośność ich pocisków obliczona jest na odległość 2 i pół km.

Poza tymi liniami dopiero znajdują się baterie niemieckie z działami po 85 mm.
W celach obrony dysponują Niemcy nowymi czołgami o wadze 22 ton.
Wojska wyznaczone do tych działań sformowane są z elity żołnierzy, wśród której każda jednostka działać może na własną rękę.

Informacje z Ankary

Ankara. — Sir Knatchbull Hugessen, ambasador Wielkiej Brytanii w Ankarze, odbył dłuższe narady z p. Winogradowym, ambasadorem ZSRR w Turcji.
Równocześnie donoszą, iż podczas swej wizyty u p. Menemen-dzogu, ministra spraw zagranic-

nych Turcji, p. von Papan — ambasador Rzeszy, został powiadomiony oficjalnie o przebiegu konferencji w Adanie, zgodzonej z wskazaniem układu niemiecko-tureckiego. W ostatniej chwili donoszą, iż p. von Papan został wezwany do Berlina dla złożenia osobistego raportu w sprawie spotkania İnönü — Churchill.

W kołach politycznych Ankary podkreśla się, iż rząd turecki pragnął udzielić wszelkich możliwych wyjaśnień rządowi Rzeszy w sprawie narad w Adanie. Podkreślono też ponownie wolę Turcji pozostania neutralną w obecnym konflikcie.

P. premier Saradzogu udzielił przeszło godzinne posłuchania p. Steinhard, ambasadorowi U. S. A. w Turcji.

CIANG - KAJ - SZEK PRZYBYŁ DO U. S. A. ?

Nankin. — Według otrzymanych tu informacji, marszałek Ciang - Kaj - Sze ma już znajdować się w Stanach Zjednoczonych. Wyładował on w San - Francisco i udaje się do Waszyngtonu w towarzystwie swego ministra spraw zagranicznych i 30 innych doradców i ekspertów.

STAN ZDROWIA GANDHIEGO
Nowe Delhi. — W ciągu ostatnich dni stan zdrowia przywódcy Hinduistów — Gandhiego — uległ dalszemu pogorszeniu. Lekarze są zaniepokojeni ogólnym osłabieniem organizmu.

Szef Rządu powierzył adm. Platonowi ogromne zadanie odbudowy wewnętrznej kraju

Vichy. — P. Premier powierzył swemu najbliższemu współpracownikowi, p. admiralowi Platonowi — ogromną pracę przeprowadzenia „czystki” ogólnej i wewnętrznej odrodzenia kraju, a w szczególności:
— ostatecznej likwidacji rozwiązanych tajnych związków;
— zaktualizacji problemów demobilizacyjnych armii rezerwy;
— przywrócenia rodzinie francuskiej pierwszego miejsca w społeczeństwie.

Jeśli chodzi o ten ostatni problem, to na rzecz rodziny przyznano różne nowe uprawnienia i ulgi, a m. in.: powiększenie zapomóg rodzinnym, popieranie rozrodczości, pełna zaniechanych dzieci i opieka nad ogniskami jenieckimi itp. Zapowiedziano też wydanie ustawy o „pożyczkach dla nowożeńców”.
Zagadnienia wojskowe stanowią przede wszystkim problem moralny, jak to podkreślił p. Marszałek. Państwo zatem użyje wszelkich możliwych środków, by zachować niekniętego ducha żołnierzy, zwolnionych do domów i przywrócić im drogę do nowej armii. Chodzi zaś o to, by już teraz przygotowywać właśnie tę armię do pełnienia jej przyszłych funkcji.

Jest to wielkie zadanie polity-

Ilość trędowatych w świecie

Lyon. — Podczas odczytu, wygłoszonego w sali Uniwersytetu Katolickiego, W. S. Misjonarka Marie - Suzanne, podała następujące statystyki trędowatych w świecie, a mianowicie:
Europa: około 5.000 trędowatych, z czego kilkuset w ZSRR, 2.000 w krajach bałtyckich, prawie tyleż na Bałkanach, około 600 w Portugalii, 300 w Italii i 250 w Francji.

Azja: około dwa miliony — z czego ogromna większość w Chinach, prawie 100.000 w Indiach brytyjskich, a 60.000 w In-

diach Holenderskich, około 50 tys. w Birmie, Tajlandzkiej, Malackiej i Indochinach, oraz 16 tys. w Japonii i 10 tys. na Filipinach.
Afryka: kilkaset tysięcy w głębi kontynentu a 170.000 trędowatych w samych koloniach francuskich i na tym lądzie.
Australia: około 3.000, z czego 1.500 w Nowej Kaledonii, 1.000 na Hawajach itp.

diach Holenderskich, około 50 tys. w Birmie, Tajlandzkiej, Malackiej i Indochinach, oraz 16 tys. w Japonii i 10 tys. na Filipinach.
Afryka: kilkaset tysięcy w głębi kontynentu a 170.000 trędowatych w samych koloniach francuskich i na tym lądzie.
Australia: około 3.000, z czego 1.500 w Nowej Kaledonii, 1.000 na Hawajach itp.

Czemu nie było w Kazablance Stalina i Ciang-Kaj-Szeka ?

Waszyngton. — Na ostatniej konferencji prasowej, prezydent Roosevelt sformułował wyjaśnienia, dotyczące najważniejszych kwestii, dyskutowanych w Kazablance, a równocześnie usprawiedliwił nieobecność tam Stalina i Ciang-Kaj-Szeka, co wywołało zdziwienie w opinii publicznej.

„Pewna osoba — powiedział prezydent — zdziwiona są nieobecnością p. Stalina i marszałka Ciang-Kaj-Szeka na konferencji, zapominają jednak, że Rosja nie znajduje się w stanie wojny z Japonią. Z drugiej zaś strony Chiny — znajdujące się oficjalnie w stanie wojny z Rzeszą — nie mogą udzielać przeciwko niej ze względu na swą sytuację geograficzną”.
Nie chciał jednakże p. Roosevelt wytłumaczyć powodów, dla jakich nie brali udziału w konferencji obserwatorzy sowieccy lub chińscy.

W największym porcie Francji: MARSYLIA

(KORRESPONDENCJA WŁASNA)
(Dokończenie)

POLACY W MARSYLII
Port i liczne fabryki ściągają tu ludzi przeróżnych narodowości i ras. Pośród licznych Ormian, Hiszpanów, Serbów, Rosjan, Algierczyków, Włochów, Anamilów, Bułgarów, Greków znajdują się oczywiście i Polacy. Przed wojną obliczono ich cyfrę na przeszło czterysta osób, ale ponieważ są porożrzuciwi po wszystkich dzielnicach i przedmieściach milionowego miasta zamknęli w tym różnorodnym różnokolorowym tłumie. Kolonia polska nie jest zwarta i ludzie mieszkający od 15 lat na jednej ulicy, nie znają się między sobą i nie wiedzą o sobie. Kilkaosobne rodziny utrzymuje ze sobą stosunki ale całość nie ma żadnego kontaktu.

Znałem mi wychodzący pracując w wszystkich możliwych gałęziach pracy. Polacy są dokera-mi w porcie, robotnikami w fabrykach, rzemieślnikami, mają też sklepy czy inne przedsięwzięcia często bogate, ale nie brak pomiędzy nimi i skrajnej nędzy kryjącej się w wąskich portowych uliczkach.

MIASTO MILE SERCU
Nie sposób wyczerpać czy nawet tylko treściwie poruszyć i to choćby w najdłuższym raporcie wszystkich co jest w Marsylii godne uwagi, co jest charakterystyczne i jej tylko właściwe i znamienne. Nie sposób poruszyć szerzej niektórych cechnych skarbów architektury i sztuki, kryjących się między murami, plataniami i palmami, nie sposób opisać liczną kolekcję marsylijskich dzieł i przedmiot „świątecznych” jak: St. Hęri, St. Antoine, St. André, St. Barthelemy, St. Pierre, St. Julien i t. d., gdyż chcąc podać samę tylko nazwy, trzeba by chyba

T. Twardowski.

JUTRO: RODZAJE GUMY SYNTETYCZNEJ

Naloty R. A. F. na Północną Francję

Vichy. — Popołudniu bombardowce brytyjskie, którym towarzyszyły samoloty myśliwskie, zaatakowały znowu jedno z miast Północnej Francji, znacznie uszkodzone już poprzednio. Lecąc na bardzo znacznej wysokości aparaty brytyjskie rzuciły bomby bez celowania i nie trafiły w żaden z obiektów wojskowych, ale zato zadaly straty ludności cywilnej. Dotąd wydobyto z pod gruzów ponad 20 trupów i około 60 rannych, których przewieziono do szpitala.

Pomiędzy ofiarami znajdują się kobiety, dzieci i starcy, a także repatriowani jeńcy. Jedną z bomb spadła na barak, gdzie zamieszkuje rodzina, składająca się z 7 osób, z czego dwoje dzieci po 10 i 12 lat zostało zabitych, a troje — rannych. Inna bomba spadła na domek, zabijając 3-letnie dziecko w objęciach matki, która jednak żyje.

PAPIEŻ PRZYJMUJE KRÓLOWĘ BELGIJSKĄ
Watykan. — Papiież Pius XII przyjął na dłuższym posłuchaniu oficjalnym królowę-matkę Elżbietę belgijską.

11 osób, zaarrestowanych po zabójstwie Darlaña — zostało obecnie zwolnionych, ale dwię z nich pozostają w areszcie domowym. Na 14 osób, zaarrestowanych w dniu 11 ub. m. — tylko trzy pozostały pod strażą.

KSIEŻNICZKA PIEMONTU POWIŁA CÓRKĘ

Rzym. — Księżniczka Piemontu, z domu księżniczka Maria - José Belgijska, powiła córkę, której nadano imię Beatrycze. Jest ona czwartym dzieckiem włoskiego następcy tronu i jego małżonki.

Przewóz ruchomości przesiedleńców

Łódź. — Miasto Łódź jest od paru lat punktem centralnym akcji przesiedleńczej.

Ostatnio przeprowadzone przesiedlenie Niemców z Bośni przysporzyło pod tym względem pracy — należało bowiem odtransportować około 40.000 sztuk bagażu, przechowywanych w Zgierzku.

Skład bagażu — to wielkie miasto namiotów płóciennych, 20 wagonów towarowych kursowało dziennie pomiędzy Łodzią a Zgierzem dla przewożenia bagażu. Przewieziono ogółem 36 pociągów towarowych, a 500 ludzi zatrudnionych było przy ładowaniu i wyładowywaniu wagonów.

Przechowywany przez 40 dni w Łodzi bagaż przesiedleńców skierowany zostaje do poszczególnych obozów, w których przebywają przesiedleńcy, w oczekiwaniu wyznaczenia im stałego miejsca zamieszkania. (o.b.)

ROSLINY OLEISTE W GEN-GUB.

Kraków. — Międzynarodowy Instytut Rolny w Rzymie ogłosił ostatnio sprawozdanie o rozwoju hodowli roślin olejnych na terenie gen-gub. i Ostlandu.

W gen-gub. tereny pod zasiew rzepaka wzrosły od 1939 r. o 40 proc. Jesienią 1942 obsiano rzepakiem około 35.000 hektarów, w szczególności w dużych posiadłościach ziemskich, które miały przepisowo oddać pod uprawę rzepaka 1/5 swej powierzchni.

Na południu czynione są próby masowej kultury soji. (k. z.)

Z komunikatów...

Z. S. R. R. ...

Berlin. — W północnej części Kaukazu, w okręgu Kubański i nad dolnym Donem — dość zaciekłe walki. Podczas przeciwnatarcia wojska niemieckie zadały ciężkie straty, niszcząc 46 czołgów i 33 działa. Wszelkie próby otoczenia i odparto przy pomocy lotnictwa. Koło Ładogi walki znowu się wzmożyły wobec sprowadzenia nowych posiłków przez przeciwnika. Na dłuższym odcinku wojska Rzeszy odniosły poważny sukces obronny, odpierając wszystkie natarcia sowieckie, przeprowadzone z udziałem znacznych sił pancernych i artylerii. Koncentracja dalszych rezerw sowieckich rozproszono przy pomocy huraganowego ognia artylerii. Podczas ub. m. zniszczono ogółem 833 samoloty sowieckie, z czego 690 w walkach powietrznych.

ZACHÓD ...

Berlin. — Podczas dziennej ataków R.A.F. na niektóre miejscowości wybrzeży francuskich nad La Manche — były szkody materialne i straty wśród ludności cywilnej. W nocy samoloty nigprzycielnicze rzuciły bomby na Hamburg, gdzie ludność poniosła straty. Zestrzelono 28 maszyn brytyjskich. Szybkie bombardowanie niemieckie atakowały obiekty przemysłowe i wojskowe w południowej Anglii, a inne formacje bombardowały urządzenia portowe w południowej części tego kraju.

W kilku wierszach

HELSEINKI. — Omawiając politykę Finlandii, jedno z tut. pism podkreśla iż „najważniejszym naszym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa od Wschodu, a sądzimy, iż wszystkie kraje zrozumiały, że stanowisko nasze jest jasnym”.
BUENOS-AIRES. — Toczą się tu rokowania handlowe celem powiększenia obrotów gospodarczych pomiędzy Argentiną a Chile.
TEHERAN. — Przybył tu p. Nillabough, rzeczoznawca finansowy Stanów Zjednoczonych, i został niezwłocznie przyjęty przez szacha Iranu.

AFRYKA

Berlin. — W Tunizji odczucono nowe ataki nieprzyjaciela, zadając mu ciężkie straty. Bombowce i samoloty nurkujące prowadziły zaciekłe natarcia na kolumny i koncentracje anglo-amerykańskie. W walkach powielicznych zniszczono 14 samolotów R.A.F., a na ziemi 9. Straty „osi” wynoszą trzy maszyny.

Tokio. — Na południu od wysp Salomona eskadry powietrzne atakowały formację morską sojuszników oraz prowadziły wypadki nad Nową Georgią. Podczas tych działań zatopiono jeden z okrętów liniowych, poważnie uszkodzono drugi i stracono 33 aparaty nieprzyjacielskie, a tylko 10 samolotów japońskich nie wróciło do swych baz. Podczas ataku firkurców na urządzenia portowe w Phoenix, na wschód od wysp Gilbert — wyrządzono poważne uszkodzenia.

„ECONOMIST” O PROWADZENIU WOJNY

Londyn. — W dzienniku brytyjskim „The Economist” czytamy następujące wyrażenia: „Nasze instytucje demokratyczne wykazują, tak w płaszczyźnie międzynarodowej, jak i wewnętrznej, symptomy starzenia się, które wymagają rychłych i rozległych reform.”
„Okazało się, że demokracje niezdolne są do prowadzenia wojny totalnej, bez stosowania metod totalnych. Mielśmy liczne przykłady tego w ciągu pierwszych trzech lat wojny. Czas wyciągnąć z tego konsekwencje i wypowiedzieć czego pragniemy”.

SZKOŁY „A. HITLERA” W RZESZY

Berlin. — Dr. Huebner, profesor uniwersytetu berlińskiego, wygłosił odczyt, podczas którego zapowiedział, iż nowo utworzone „Szkoły Adolfa Hitlera” mają na celu wychowywanie elity chłopów niemieckich, przeznaczonych później do zajmowania kierowniczych stanowisk państwowych lub wojskowych w Niemczech.

ROZDZIAŁY

ROANNE. — Magistrat tut. postanowił adoptować miasto Elbeuf i przesłał tam 100.000 fr. tytułem dorocznej zapomogi.
GRENOBLA. — Kolejarz J. Seignot, w stanie nietrzeźwym, pobił jednego z rolników z Livron, który odmówił mu prowiantu.
TOKIO. — Gen. Tojo, premier japoński, zapowiedział, iż „Japonia nie żywi żadnych ambicji terytorialnych względem Ameryki Południowej”.

Rzym. — Czas trwania pracy w Italii nie może być krótszym, niż po 48 godzin tygodniowo.

